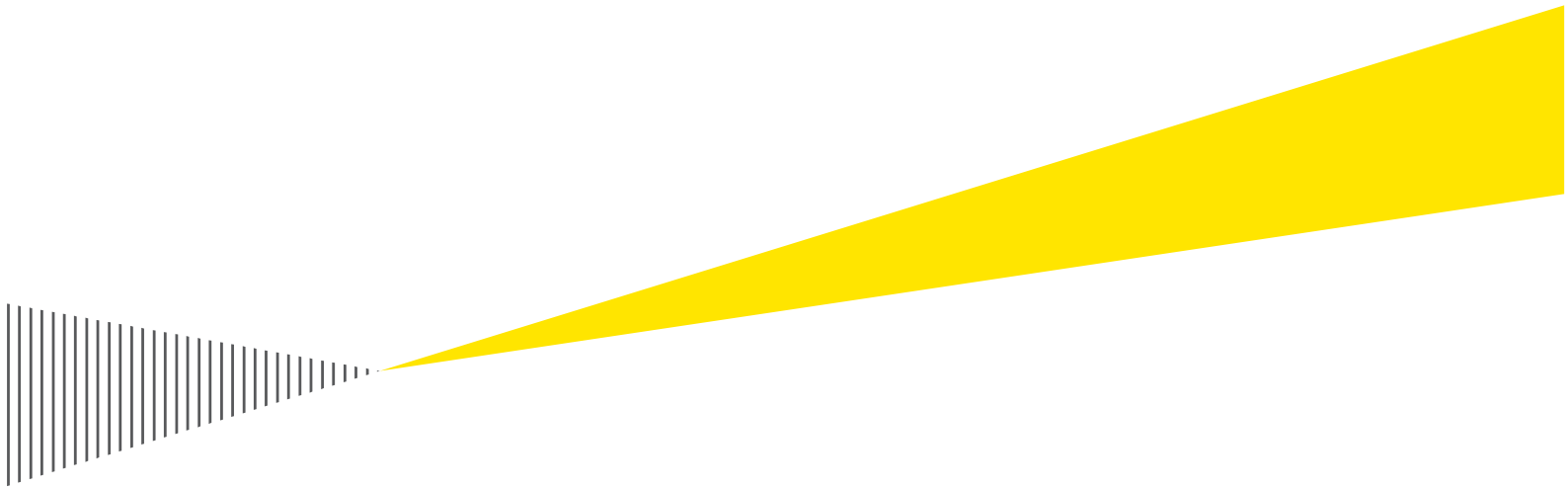

Granskning av årsredovisning 2022

Vännäs kommun

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattande revisionella bedömning	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Metod och avgränsning.....	3
3. Granskningsresultat.....	5
3.1. Förvaltningsberättelse.....	5
3.1.1. Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
3.1.2. Den kommunala koncernen	5
3.1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	5
3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse	6
3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	6
3.1.6. Väsentliga personalförhållanden	6
3.1.7. Förväntad utveckling	7
3.2. Räkenskaper	8
3.2.1. Årets resultatutfall	8
3.2.2. Resultaträkning och balansräkning.....	8
3.2.3. Kassaflödesanalys	10
3.2.4. Sammanställda räkenskaper.....	10
3.2.5. Noter.....	10
3.2.6. Drift- och investeringsredovisning.....	10

1. Sammanfattande revisionella bedömning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vännäs kommun granskat årsredovisningen för 2022. Uppdraget utgör en obligatorisk del av den årliga granskningen.

Syftet med granskningen är att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt lag och god redovisningssed samt om resultaten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att:

- Årsredovisningen har upprättats i enligt med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning.
- Årsredovisningen ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning 31 december 2022 och dess finansiella resultat och kassaflöde för året.
- Förvaltningsberättelsen lagstadgade delar är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Årets resultat uppgår till 34 mnkr. Det är 14 mnkr högre än budget och 26 mnkr lägre än föregående år.

Viktigare iakttagelser som gjorts under granskningen är:

- ▶ Att det ackumulerade överskottet i VA-verksamheten per 2022-12-31 uppgår till 8,8 mnkr.
- ▶ Att fastigheter som ägs av Vännäs kommun och som hyrs av Vännäs fastigheter hyrs i retur till kommunen och medför ökade hyreskostnader i Vännäs kommun.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi:

- ▶ Att kommunstyrelsen säkerställer att överskottet i VA-verksamheten utjämnas i enlighet med generationsprincipen i vattenlagen.
- ▶ Att justering sker av redovisningen av de fastigheter som uthyrs till Vännäs fastigheter och som sedan hyrs i retur till kommunens verksamheter, avspeglas i redovisningen som att kommunen de facto äger fastigheterna.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I Lag om kommunal redovisning (LKBR) regleras externredovisningen för kommuner och regioner. I lagen finns även bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Revisionsobjekt i denna granskning är kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisningar granskas de inom ramen för den grundläggande granskningen.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet, vilket sker inom ramen för revisionsberättelsen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning?
- ▶ Ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning 31 december 2022 och dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- ▶ Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenlig med årsredovisningens övriga delar?

Granskningen innebär en bedömning av om årsredovisningens innehåll motsvarar normgivning och att de redovisade utfallen är förenliga med kommunallagen och kommunens egna styrdokument. Kriterierna bedömningarna hämta från:

- ▶ Kommunallagen (KL)
- ▶ Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ▶ Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR)
- ▶ Fullmäktiges budget

2.3. Metod och avgränsning

Granskningen av kommunens årsredovisning har genomförts i enlighet god kommunal revisionsred. Revisionen har skett genom granskning kommunens bokslut och årsredovisning.

Granskningen omfattar:

- ▶ Förvaltningsberättelse
- ▶ Resultaträkning
- ▶ Balansräkning
- ▶ Kassaflödesanalys
- ▶ Sammanställd redovisning
- ▶ Drift- och investeringsredovisning
- ▶ Noter

Granskningen har utförts enligt god revisionsred för kommuner och regioner. Notera att utvärdering av *god ekonomisk hushållning och ställning* samt *balanskravsresultat* görs i separat rapport.

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

3. Granskningsresultat

3.1. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska i och med införandet av LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

- ▶ Översikt över verksamhetens utveckling
- ▶ Den kommunala koncernen
- ▶ Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- ▶ Händelser av väsentlig betydelse
- ▶ Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- ▶ God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- ▶ Balanskravsresultat
- ▶ Väsentliga personalförhållanden
- ▶ Förväntad utveckling

Om inte annat anges i R15 ska under varje huvudrubrik lämnas upplysningar om så väl kommunen som juridisk person och som koncern.

Bedömning: Vi bedömer att förvaltningsberättelsens disposition ligger i linje med bestämmelserna i LKBR och RKR R15.

3.1.1. Översikt över verksamhetens utveckling

Utvecklingen ska redovisas genom att aktuellt år jämförs med tidigare år och väsentliga förändringar kommenteras. Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som längre trender. Lämpligtvis sker redovisningen i tabellform.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av verksamhetens utveckling, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.1.2. Den kommunala koncernen

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen. Upplysningar ska också lämnas om privata utförare om de är av väsentlig betydelse. Beskrivningen kan ske med stöd av ett eller flera organisations-scheman/tablåer.

Bedömning: Vi bedömer att förvaltningsberättelsen ger en översiktlig bild av kommunkoncernen och dess enheter.

3.1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning.

Övrigt krav på innehåll i detta avsnitt är:

- Analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer samt vidtagna åtgärder. Upplysningar ska särskilt lämnas för finansiella risker och hur de hanterats.
- Upplysningar om de totala pensionsförpliktelserna för kommunkoncernen och kommunen samt en uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedel enligt normerat schema.
- Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet kan också redovisas i avsnittet

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen i avsnittet, i allt väsentligt, ligger i linje med lagstiftning och rekommendation.

3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse

Upplysning ska lämnas om hur händelser av väsentlig betydelse påverkar de finansiella rapporterna. Upplysningen kan exempelvis innehålla beskrivningar utifrån nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader, och årets resultat. Exempel på händelser kan vara:

- Köp, försäljning, etablering och nedläggning av verksamhet
- Omstruktureringar
- Ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten
- Större investeringar
- Betydande rättstvister

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av händelser av väsentlig händelse, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen. Avsnittet kan beskriva:

- Ansvarsstruktur - styrenheter
- Centrala styrdokument
- Mål, budget och ramar
- Planering, uppföljning och uppsikt
- Intern kontroll

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.1.6. Väsentliga personalförhållanden

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen, bland annat ska upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret lämnas.

Iakttagelser: Uppgifter om personalen, sjukfrånvaro och jämställdhet redovisas i avsnittet Viktiga förhållanden för resultat och ställning.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av väsentliga personalförhållanden, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.1.7. Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om kommunens och koncernens förväntade utveckling. Upplysningarna ska avse dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels förväntningar som finns och som är baserade på konkreta kända förhållanden som berör koncernen och kommunen direkt eller indirekt. De risker som och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden ska kommenteras.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av kommunens förväntade utveckling, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.2. Räkenskaper

3.2.1. Årets resultatutfall

lakttagelser: Kommunen redovisar i år ett resultat på +34 mnkr vilket ligger under föregående års 60 mnkr men väsentligt över budget på 15 mnkr som också prognostiserades bli utfallet i samband med helårsprognosen i delårsrapporten per augusti.

Den generella utvecklingen i kommunen är att aktiviteten har ökat i verksamheterna och därmed såväl nivån på intäkter och kostnader. Kostnaderna något mer än intäkterna vilket kompenseras av att intäkter från skatter och generella statsbidrag är betydligt över budget. Skatteintäktsprognosen underskattade den ekonomiska uppstartstakten i kommunerna efter pandemin vilket gör att utfallet av skatteintäkter och generella statsbidrag föll ut starkare än prognos.

Något som sticker ut är att kommunen under året har gjort en större pensionsinlösen uppgående till 20 mnkr för att minska den pensionsskuld som intjänats före 1998. Denna pensionsskuld redovisas i enlighet med RKR:s riktlinjer som en ansvarsförbindelse som 2021 uppgick till 217 mnkr. Med anledning av kommunens starka likviditet i slutet av 2022 så har man gjort en extra avbetalning på denna pensionsskuld uppgående till 20 mnkr vilket gör att utgående skuld per 2022-12-31 minskat till 193mnkr.

3.2.2. Resultaträkning och balansräkning

Tabell kommunens resultaträkning

RESULTATRÄKNING, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse budget	Utfall 2021	Avvikelse 2021
Verksamhetens intäkter	278	276	2	262	16
Verksamhetens kostnader	-899	-892	-7	-837	-62
Avskrivningar	-34	-32	-2	-39	5
Verksamhetens nettokostnader	-654	-648	-6	-613	-41
Skatteintäkter	469	455	14	445	24
Generella statsbidrag och utjämning	236	215	21	221	15
Verksamhetens resultat	51	22	29	52	-1
Finansiella intäkter	3	2	1	16	-13
Finansiella kostnader	-19	-4	-15	-7	-12
Resultat före extraordinära poster	34	20	14	60	-26

3.2.2.1 Resultaträkning

lakttagelser: Resultatanalysen visar att utfallet av bidragsintäkter och projektintäkter faller ut 19 mnkr högre än budget vilket hänger samman med flera olika bidragsstöd som fallit ut över prognos.

Vi har i vår granskning noterat att kommunen hyr ut fastigheter till Vännäs Fastigheter AB som i sin tur förvaltar dessa och hyr dem tillbaka till kommunens verksamheter. Detta innebär att lokalhyrorna ökar mot tidigare även fast kommunen i grunden själva äger fastigheten vilket ger en uppblåsning av resultaträkningens kostnader och intäkter. Vi uppmanar kommunen att framöver justera den externa resultaträkningen för detta så att fastigheterna korrekt avspeglas som ägda av kommunen.

Bedömning: Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både intäkter och kostnader är det vår bedömning att kommunens resultaträkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed eller fel i väsentlig omfattning.

Balansräkning

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har respektive balanspost avstämts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprovskontroller och avstämning mot sidoordnade system har kontroll genomförts att poster värderats och periodiserats på ett korrekt sätt.

Tabell kommunens balansräkning

BALANSRÄKNING, mnkr	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	772	669
Omsättningstillgångar	338	314
Totalt tillgångar	1 110	983
Eget kapital	392	358
Avsättningar	94	89
Skulder	624	536
Eget kapital, avsättningar, skulder	1 110	983
Pensionsförpliktelser	194	217
Övriga ansvarsförbindelser	671	671

lakttagelser: Vi har noterat att kommunen har under året har ingått hyresavtal på ytterligare en fastighet som skall redovisas inom reglerna i RKR R5 om finansiell leasing. Vi kan vidare även konstatera att justering av de befintliga, finansiella leasingavtalen, har gjorts med anledning av omräkning från kvartalsmässig till tertialmässig hantering. Kontrollräkning har genomförts utan väsentlig avvikelse.

Vi har noterat att ackumulerat överskott från VA-verksamheten per 2022-12-31 uppgår till 8,8 mnkr och går så långt tillbaka som 2011. Vi vill påpeka att man enligt generationsprincipen i vattenlagen skall återställa ett överskott till kollektivet inom 3-5 år i de fallen ett överuttag av taxa sker. Vi uppmanar kommunstyrelsen att säkerställa att överskottet utjämnas under de kommande åren om inte godtagbara anledningar finns att bibehålla ett överskott i enlighet med reglerna i vattenlagen.

Bedömning: Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både tillgångar och skulder är det vår bedömning att kommunens balansräkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed, eller fel i väsentlig omfattning.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

3.2.4. Sammanställda räkenskaper

Iakttagelser: Vännäs kommun upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för företag där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital.

Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Vi har granskat gjorda koncernelimineringar stickprovsvis samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital.

Vid konsolidering mellan bolagskoncernen och dess bolag har Anpassningar gjorts till LKBR samt RKR:s rekommendationer.

Bedömning: Vi bedömer att de sammanställda räkenskaperna i allt väsentligt är uppräntade i enlighet med LKBR och RKR R16 och ge en rättvisande bild av verksamheten och den ekonomiska ställningen för Vännäs kommun och dess koncern per den 31 december 2022. Vid granskningen har inga fel av väsentlig karaktär identifierats.

3.2.5. Noter

Vi har granskat de notupplysningar som lämnas med fokus på att fullständiga upplysningar lämnas, att notupplysningarna hänger samman med ovanstående räkningar och att dessa korrekt avspeglar de underliggande räkenskaperna.

Vi konstaterar att årsredovisningen i Vännäs kommun är relativt omfattande och omfattningsrik med sina 165 sidor (147 sidor exkl bilagor). Jämfört med andra kommunala årsredovisningar så kan vi konstatera att detta är en lång årsredovisning och uppmanar kommunen att till kommande år se över om denna kan förkortas för att öka tillgängligheten för medborgarna.

Bedömning: Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentlig lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar i noter.

3.2.6. Drift- och investeringsredovisning

För driftredovisningen så har verksamhetens nettokostnad uppgått för 2022 till 620 mnkr (fg år 575 mnkr). Utfallet understiger budget med 2,5 mnkr. Förklaringar till avvikelserna på nämndsnivå förklaras i årsredovisningen.

Vi har noterat att vissa justeringar i den presenterade budgeten görs i förhållande till, den av kommunfullmäktige beslutade budgeten. Detta med anledning av lönejustering under året som budgeteras på finanserna och fördelas på nämnderna. Hanteringen är dock återkommande och bedöms inte påverka slutligt utfall på nämndsnivå. Vi bedömer att driftredovisningen, i allt väsentlig, redovisar hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts av fullmäktige för den löpande verksamheten.

Avseende investeringsredovisning så har investeringar uppgående till 67,5 mnkr upparbetats mot en budgeterad volym om 164,7 mnkr. Vi har stickprovsvis granskat de under 2022 pågående projekten och kan konstatera att vi inte finner några väsentliga felaktigheter. Fokus i revisionen har varit på stora projekt, att följa upp mot budget men även detaljgranskning.

Vi noterar att investeringsredovisningen till största del består av tabeller som redovisar investeringar i olika skeden av färdigställande. För att förbättra läsarens förståelse av investeringarnas utfall så uppmanar vi kommunen att, som komplement till tabellerna, infoga kommentarer till större avvikelser mot budget.

Bedömning: Vi bedömer att drift- och Investeringsredovisningen, i allt väsentligt, ger en samlad bild av verksamheterna under året och är i allt väsentligt korrekt redovisade.

Umeå mars 2023

Johan Pettersson
Auktoriserad revisor, EY